

administratívne úrady (finančné riaditeľstvo a generálne finančné riaditeľstvo) o žiadosti žalobníka, ktorou sa domáhal priznania uchopiteľskej odmeny, svojho času tak rozhodly, že žalobník ako bývalý verejný úradník — na uchopiteľskú odmenu nároku nemá. Toto stanovisko prijal v dôsledku sťažnosti podanej žalobníkom aj Najvyšší správny súd. Z tohoto rozhodnutia Najvyššieho správneho súdu plynie, že nárok žalobníka treba pokladať za nárok verejnoprávny, lebo v opačnom prípade bol by Najvyšší správny súd sťažnosť odmietol z dôvodu, že ide o vec, ktorá podľa § 105 ústavnej listiny patrí do pôsobnosti riadnych súdov.

Výrokom Najvyššieho správneho súdu, keďže tento rozhodol meritorne vo veci ako o nároku verejného úradníka, hoci žalobník bol — ako to tvrdí — len v smluvnom pomere k štátu ako daňový komisár, bolo s konečnou platnosťou (§ 4 zák. č. 217/1925 Sb. z. a n.) rozhodnuté, že ide o nárok verejnoprávny a preto bolo treba napadnuté usnesenie potvrdiť.

Čís. 15238.

Ručení komanditisty za závazky společnosti.

Přijetí platů ve smyslu § 165, odst. 5 obch. zák. jest tu jen tehdy, byl-li komanditistovi vyplacen jeho společenský vklad v hotových penězích. Nestačí, že vklad byl jen účetnický převeden na jiné konto u téže společnosti.

(Rozh. ze dne 29. května 1936, Rv I 1329/34.)

Žalovaný byl komanditistou v komanditní společnosti s vkladem 100.000 Kč, z níž vystoupil, a dne 8. března 1933 bylo jeho vystoupení zapsáno do obchodního rejstříku. Při výstupu byl jeho vklad 100.000 Kč vymazán z kapitálového konta a přenesen na konto v běžném účtě, kdežto jeho pohledávka z rezervního fondu 21.911 Kč byla přenesena na konto separátní. Žalobkyně tvrdí, že má proti komanditní společnosti zažalovanou pohledávku, za niž žalovaný podle čl. 165, odst. 5 obch. zák. ručí, a poněvadž splacení kapitálu se stalo proti zákazu čl. 165 (2) obch. zák., domáhá se jejího zaplacení na žalovaném. Nižší soudy uznaly podle žaloby.

N e j v y š š í s o u d žalobu zamítl.

Důvody:

V přenesení společenského vkladu 100.000 Kč z kapitálového konta na běžný účet u téže společnosti, jak je provedla komanditní společnost při výstupu žalovaného ze společnosti, spatřují nižší soudy privativní novaci podle § 1376 obč. zák., poněvadž prý tímto způsobem společnost žalovanému vklad vyplatila a ihned obnos vkladu toho přijala jako zúčitatelný vklad, jako zápůjčku. Jest otázka, zda tímto převodem vkladu na běžný účet provedeno bylo vyplacení vkladu společenského ve smyslu čl. 165, odst. 5 obch. zák. čili nic. Žalobkyně tvrdí, že tím se

stalo »s p l a c e n í« vkladu toho proti zákazu čl. 165, odst. 2 obch. z. a že tudíž žalovaný podle odst. 5 cit. Šu ručí za dluhy společnosti do výše vyplaceného vkladu celým svým jměním věřitelům přímo a opírá o toto stanovisko svoji žalobu. Žalovaný namítá, že neobdržel od společnosti vyplacen svůj vklad, poněvadž částka 100.000 Kč zůstala i nadále ve jmění společnosti, byť i na jiném kontě, a opodstatňuje tento svůj názor poukazem, že slovy § 165, odst. 5 obch. zák. »Zahlungen empfangen hat« jest rozuměti jen »hotové« vyplacení v penězích, nikoli však pouhý účetní převod vkladu na jiné konto u téže společnosti. Nároku tomu dlužno přisvědčiti, neboť na kontě kapitálovém jsou zapsány jenom vklady komanditistů, mezi které žalovaný, vystoupiv ze společnosti, již nepatřil. Mimo to žalovaný nebral po svém vystoupení již podílu na zisku nebo ztrátě společnosti, za to však mu příslušel ze vkladu 4½ % úrok, který mu na kontě kapitálovém nemohl býti připisován k dobru, nýbrž pouze na běžném účtě. Bylo proto jeho vklad jako úročnou pohledávku přenést na běžný účet, což bylo pouze účetním provedením právního poměru přivoděného vystoupením žalovaného ze společnosti. Převodem tím nastala novace privativní, poněvadž pohledávka žalovaného z poměru společenského se změnila co do důvodu v pohledávku ze zápůjčky, tedy v pohledávku zúročitelnou (novatio voluntaria). Přes to nelze však mluvit o vyplacení vkladu, neboť žalovaný hotově peněz neobdržel, ty zůstaly i nadále ve fondu společnosti a ručily po 5 let za dluhy společnosti. Fond společnosti se tedy tímto účetním převodem neztenčil pod částku slíbeného vkladu a proto nelze mluvit o splacení vkladu (viz Staub-Pisko, komentář k čl. 165, § 5, písm. a), odst. 3). Částečné splacení vkladu společenského nastalo teprve později, když si žalovaný z běžného konta vybral 50%. Žalovaný však dne 14. října 1933, tedy před prohlášením prvosoudního rozsudku, jež se stalo 16. října 1933, doplatil na běžném účtě opětně vklad na plných 100.000 Kč, tedy na původní výši, při čemž je lhostejno, zda společnost souhlasila s jeho vystoupením, zda byl opětně jako komanditista v obchodní rejstřík zapsán čili nic, neboť stačí, že svůj zmenšený vklad, kterým ručil za dluhy společnosti podle čl. 165, odst. 2 obch. zák., doplnil na původní výši, 100.000 Kč; více zákon nežádá. Od té doby již neručil žalovaný svým celým jměním přímo věřitelům společnosti, nýbrž jen svým doplněným vkladem, který patří ke jmění společnosti. Od té doby měla žalobkyně, přísluší-li jí vůbec pohledávka vůči společnosti, v níž žalovaný byl komanditistou, nárok na její zaplacení jen proti této společnosti a nikoli přímo proti žalovanému. Nárok žalobkynin nebyl tedy v době vydání rozsudku (§ 406 c. ř. s.) po právu.

Čís. 15239.

Kterých pensistů státních a zestátněných drah se netýká předpis § 22 vl. nař. čís. 96/30 Sb. z. a n.?

(Rozh. ze dne 29. května 1936, Rv I 1897/34.)